

Trondheim kommune

Områdeplan Litlgråkallen - Kobberdammen - Fjellsætra

Konsekvensutredning – Barn og unges interesser og folkehelse

2012-04-30 Oppdragsnr.: 5114507

J03	2012-04-30	Etter retting av kommentarer fra oppdragsgiver	Magwi	RWN	SBTIM
B02	2012-04-18	Til oppdragsgiver	Magwi	RWN	SBTIM
A01	2012-03-14	Første utkast	Magwi	RWN	SBTIM
Rev.	Dato:	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Innledning	6
1.1	Hva utredes	6
1.2	Planområde	7
2	Områdets overordnede karakteristiske trekk	8
2.1	Overordnede kvaliteter	8
2.2	Gjeldende arealplaner	9
3	Alternativene	11
4	Beskrivelse av dagens situasjon	14
5	Betydningen for folkehelse/tilgjengelighet til skianlegg i Bymarka for befolkningens levevilkår i Trondheim	18
6	Konsekvens for barn og unges interesser	20
6.1	Alternativ 0 – vurdering av konsekvens	21
6.2	Alternativ I – vurdering av konsekvens	22
6.3	Alternativ IV – vurdering av konsekvens	24
6.4	Sammenstilling av konsekvens	27
6.5	Avbøtende tiltak	28
7	Kilder	28
8	Vedlegg	29
8.1	Rapporter om folkehelse, indikatorer for barn og unges interesser og statistikk om friluftsliv	29
8.2	KU for sammenlignende anlegg	33
8.3	Brev til skoler fra Trondheim kommune	35
8.4	Oppsummering fra skolebesøk 13.01.2012	36

Sammendrag

Det blir utarbeidet en områdeplan for planområdet Litlgråkallen – Kobberdammen – Fjellsætra i Bymarka i Trondheim kommune. Tilrettelegging for et senter for natur og friluftsliv, samt muligheter for et alpinanlegg inne i Bymarka skal utredes. Denne rapporten er en konsekvensutredning om barn og unges interesser i området og en vurdering av betydningen av folkehelse/tilgjengelighet til alpinanlegg for befolkningens levevilkår i Trondheim. De tre alternativene som utredes er:

Alternativ 0: Alternativet beskriver dagens situasjon, med unntak av at all virksomhet på Litlgråkallen legges ned.

Alternativ I: Legge til rette for utvikling av et kurs og konferansesenter på Litlgråkallen i det tidligere forlegnings- og messebygget. Alternativet innebærer også en oppgradering av dagens alpinbakke i Vintervasskleiva.

Alternativ IV: Legge til rette for et alpinanlegg i området fra Litlgråkallen mot Nordrenna, Kobberdammen og Fjellsætra. Dagens alpinbakke i Vintervasskleiva tilbakeføres til natur.

Planområdet ligger i Bymarka som er det største og mest populære utfartsstedet i Trondheimregionen. Området brukes i dag til friluftsliv som langrenn og ulike alpine grener på vinterstid og terrengsykkel og turbruk på sommeren.

Informasjon fra workshop og skolebesøk

Levekårsundersøkelsen 2011 viser frilftsaktiviteter i den norske befolkningen (2011, SSB). Denne viser at ca. 50 % av ungdom 16-24 år har stått alpint, snowboard eller telemark. Dette samsvarer med hvor mange ungdom som sier at de vil bruke et eventuelt nytt skianlegg i Bymarka (fra skolebesøk i Trondheim 2012). Andel som står alpint i alder 45-66 år er derimot 15 % (2011, SSB).

Det generelle inntrykket etter workshop og besøk på ungdomsskoler i Trondheim er at de mest brukte områdene i Bymarka i dag er:

- Skistua som utgangspunkt for skiturer ut i området nedenfor planområdet der det finnes preparerte løyper samt skileik-område.
- Skistua som utgangspunkt for barmarks turer langs Vintervatnet (nedsiden av Gråkallen) og opp til Gråkall-toppen.
- Barmarks turer fra Fjellsætra til Kobberdammen og rundt Kobberdammen (spesielt barnefamilier).
- Noe alpinkjøring i Vintervasskleiva (åpent i helgene) samt i Instruktørbakken (åpent v/ skikurs).
- Studenterhytta m/ aktiviteter som orienteringsløp (NTNUI og andre).

Noe bruk er det av hele området innenfor (nord i planområdet) av naturinteresserte voksne folk. Disse oppsøker og setter spesiell pris på kvaliteter som stillhet, uberørt natur, dyreliv, utsiktspunkter, etc. Det er også ungdom som kjører telemark, etc. i upreparerte løyper, samt sykling (trening/ down hill) i planområdet. Noen mener planområdet er lite brukt slik det ligger i dag. Det er utilgjengelig, bratt og ulendt for folk flest. Noen sier også at ingenting er tilrettelagt for funksjonshemmede. Mange savner tilrettelegging for flere brukergrupper.

Teori om folkehelse, valg av indikatorer til vurdering av barn og unges interesser og statistikk om friluftsliv er beskrevet i vedleggene.

Vurdering av betydning for folkehelse/tilgjengelighet for befolkningens levevilkår i Trondheim

Betydningen av tilgjengelighet til skianlegg i Bymarka for befolkningens levevilkår i Trondheim vurderes til stor samlet sett. Spesielt for ungdom har et sentrumsnært alpinanlegg stor betydning for folkehelse/levekår. Det som trekker ned vurderingen er kostnaden forbundet med å benytte anlegget. Et godt kollektivtilbud samt andre tiltak som f.eks. utlån av gratis utstyr fra f.eks. skoler, vil være med å gjøre et alpinanlegg enda mer tilgjengelig for alle befolkningsgrupper. For gruppen voksne vil et alpinanlegg ikke bety like mye positivt for folkehelsen. For spesielt naturinteresserte folk vil et alpinanlegg være noe negativt.

Vurdering av barn og unges interesser

Konsekvensen for barn og unges interesser for de ulike alternativene er vurdert i forhold til tilgjengelighet for alle brukergrupper, kvalitet på området, transportnett og ulykkesfare.

Samlet sett vurderes området med dagens bruk å ha "middels interesse" for barn og unge generelt. Området har store kvaliteter for rekreasjon, men tilbakemeldinger fra workshop og skolebesøk under denne utredningen tyder på at det er ganske lite tilgjengelig i dag som følge av "dårlig" kollektivtrafikk, lite tilgjengelig alpinanlegg eller lite preparerte skiløyper/tilrettelagte turløyper i planområdet. Det er også lite tilrettelagt for funksjonshemmede i området.

Samlet sett er konsekvensen av alternativ 0 vurdert til "ingen endring" til "noe positivt" i forhold til dagens situasjon. I alternativ 0 er det kun bygningene til Forsvaret på Litlgråkallen som blir fjernet, slik at dette området går tilbake til tilgjengelig naturområde. De andre områdene forblir slik de er i dag. Området ved Litlgråkallen er lite i bruk av barn og unge nå. Sannsynligvis vil fjerning av bygningene øke bruken noe. Kvaliteten på planområdet rundt Litlgråkallen vil øke, da dette ikke er tilgjengelig i dag. Området kan innby til tur og fri lek i naturskjønne omgivelser. Det kan også tilrettelegges for aking og skilek. I forhold til folkehelse vil alternativ 0 også representere "noe positivt" for befolkningen i Trondheim. Forsvarets område vil bli frigitt til rekreasjon og friluftsliv med stor verdi.

Alternativ I vurderes til å ha "noe positiv" konsekvens for barn og unges interesser. Kvaliteten på Gråkallen som møteplass for lek og idrett vil øke ved at alpinanlegget oppgraderes, får snøproduksjonsanlegg og lysanlegg. Kvaliteten på Litlgråkallen som møteplass for barn og unge vil være god når forsvarets bygg fjernes og går tilbake til natur. Dette forutsetter at det ikke er noen forurensninger i grunnen i området. Området er i naturskjønne omgivelser med gode utsiktspunkt. Ved positiv aktivitet med kurs og konferansesenter i området kan dette tiltrekke seg flere mennesker. Tilgjengeligheten vil også kunne øke med mer tilrettelegging.

Alternativ IV vurderes til å ha "positiv" konsekvens for barn og unges interesser i forhold til dagens situasjon. Gråkallen vinterpark (ski/sykkelanlegg) representerer et positivt tiltak i alternativet, samt at tilgjengeligheten til Litlgråkallen bedres. For at alternativ IV skal være et godt folkehelsetiltak, kan det i tillegg gjøres flere tiltak for å gjøre et skianlegg og omkringliggende rekreasjonsområder mest mulig tilgjengelig for alle befolkningsgrupper i Trondheim. Dette omfatter også den delen av befolkningen som ikke har så god økonomi. Dette vil i tillegg gjelde for skoler og barnehager, som også har begrenset med ressurser. For å utjevne sosiale ulikheter i helse er det viktig å gjøre sunne valg enkle og rimelige. Kostnaden for å benytte anlegget må ikke bli for høy.

Det forutsettes at elektromagnetisk stråling ikke overskrider utredningsnivået på 0,4 mikro Tesla der barn og unge skal oppholde seg. Radar, høyspent, etc. må vurderes i forhold til stråling.

1 Innledning

1.1 HVA UTREDES

Trondheim kommune har vedtatt oppstart av regulering av området Litlgråkallen-Kobberdammen-Fjellsætra.

Formålet med planen er å legge til rette for et senter for natur og friluftsliv i området som tidligere har vært militært leiområde på Litlgråkallen. Utredningen skal også mulighetene for alpinanlegg innenfor planområdet. På grunn av områdets beliggenhet er det krav om konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven.

Planområdet ligger mellom Gamle Bynesveg i nord, Fjellseterveien i sør, østsiden av Kobberdammen i øst og grensa til Bymarka naturreservat i vest.

Det er tre alternativer som skal utredes:

Alternativ 0: Alternativet beskriver dagens situasjon, med unntak av at all virksomhet på Litlgråkallen legges ned.

Alternativ I: Legge til rette for utvikling av et kurs og konferansesenter på Litlgråkallen i det tidligere forlegnings- og messebygget. Alternativet innebærer også en oppgradering av dagens alpinbakke i Vintervasskleiva.

Alternativ IV: Legge til rette for et alpinanlegg i området fra Litlgråkallen mot Nordrenna, Kobberdammen og Fjellsætra. Dagens alpinbakke i Vintervasskleiva tilbakeføres til natur.

Denne rapporten er en konsekvensutredning om barn og unges interesser i området nå og i framtiden, samt en vurdering av betydningen av folkehelse/ tilgjengelighet til skianlegg for befolkningens levevilkår i Trondheim. Redegjørelsen er en beskrivelse og vurdering av dette basert på foreliggende kunnskap. I tillegg er det gjennomført en workshop med aktuelle interesseforeninger i Trondheim, og det er gjennomført besøk på skoler for å få et godt kunnskapsgrunnlag for denne rapporten.

Utredningsområdet ligger mellom Gamle Bynesveg i nord, Fjellseterveien i sør, østsiden av Kobberdammen i øst og grensa til Bymarka naturreservat i vest. Utredningen skal beskrive barn og unges interesser i utredningsområdet, herunder både dagens betydning og framtidig potensiale. Det skal også gis en vurdering av betydningen av tilgjengelighet til skianlegg for befolkningens levevilkår i Trondheim.

Arbeidet er basert på følgende kunnskap:

- Innhenting av foreliggende kunnskap om området fra Trondheim kommune.
- Statistikk fra ssb.no og alpinanleggenes landsforening.
- Erfaringsinnhenting fra et lignende prosjekt i Tryvann i Oslo.
- Dokumentasjon fra utvalgte foreninger og organisasjoner.
- Workshop med utvalgte foreninger og organisasjoner.
- Besøk på 2 skoler i Trondheim med totalt 94 ungdomsskoleelever.

- Rapporter om folkehelse og fysisk aktivitet.

Metodikken er basert på Statens Vegvesens håndbok 140, kap. 8. Regional og lokal utvikling.

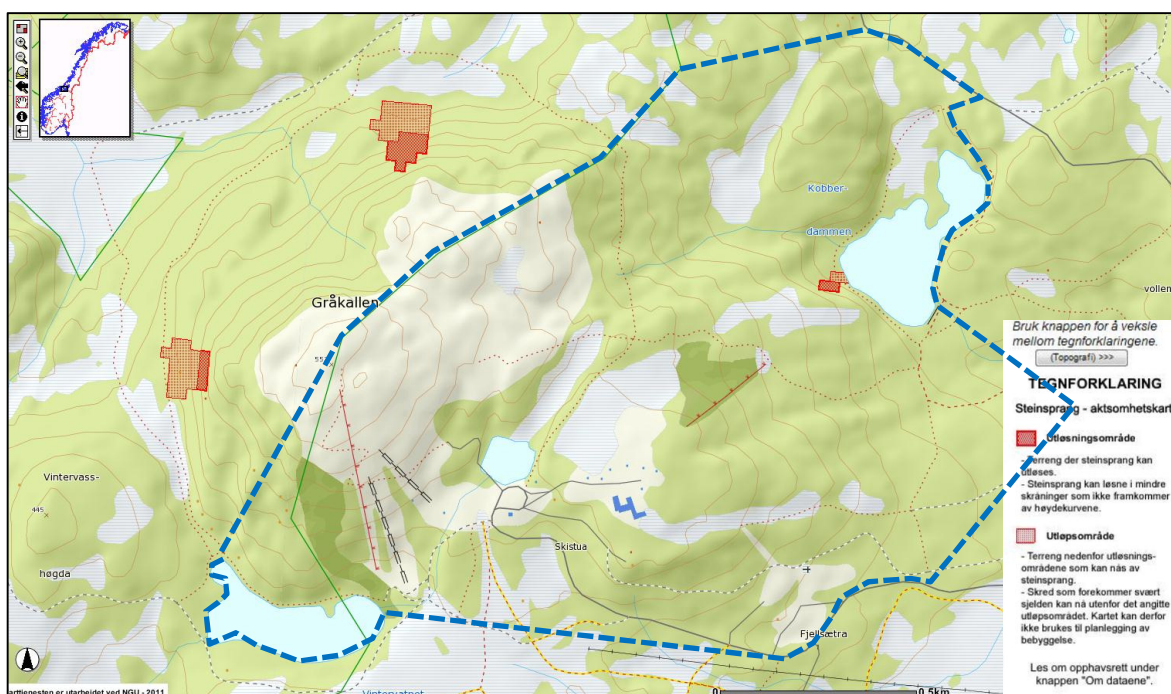
Til workshopen ble utvalgte foreninger invitert. Det møtte kun voksne på workshopen, selv om det ble oppfordret å ta med ungdommer. Det var utarbeidet noen spørsmål som ble besvart gruppevis. Disse omhandlet også barn og unge. Det foreligger eget referat fra workshopen.

To ungdomskoler i Trondheim ble også besøkt for å vite mer om ungdoms interesser i området i dag og interessen for et alpinanlegg. En av ungdomskolene ligger nært Bymarka, mens den andre ligger sentrumsnært. Norconsult utarbeidet et eget spørreskjema som ungdommene besvarte. Oppsummering fra svarene ligger vedlagt denne rapporten.

Det er laget en egen konsekvensutredning på temaet friluftsliv. Friluftsliv defineres opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring naturopplevelse. Motoriserte aktiviteter inngår ikke i tema friluftsliv, jf. Statens vegvesen Håndbok 140. Denne rapporten om barn og unges interesser tar for seg folkehelse og fysisk aktivitet i et videre perspektiv, men kan overlape temarapporten på friluftsliv på enkelte områder.

1.2 PLANOMRÅDE

Planområdet er vist i fig. 1. Planområdet avgrenses av toppen av Gråkallen i vest, Tømmerdalsvegen i nord, Kobberdammen og Fjellsætra i øst og Fjellseterveien og Vintervatnet i sør.

Figur 1 Kartet viser avgrensning av planområdet (hentet fra Skredrapport).

Utredningen om barn og unges interesser og folkehelse skal synliggjøre befolkningsgruppers interesser i planområdet. Befolkningsgruppen omfatter alle beboere i Trondheim kommune og gruppen barn og unge spesielt.

2 Områdets overordnede karakteristiske trekk

2.1 OVERORDNEDE KVALITETER

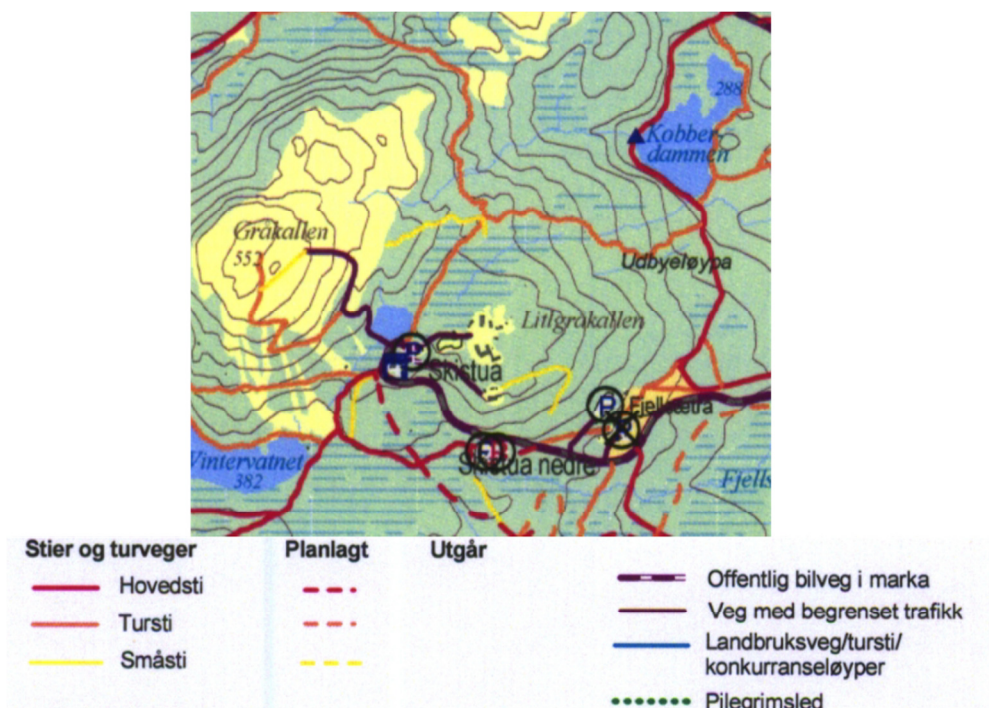
Planområdet ligger i Bymarka som er det største og mest populære utfartssted i Trondheimsregionen med sine ca. 80 km², og det er et svært mye brukt område for et vidt spekter av friluftaktiviteter. Marka ligger på vestsiden av Trondheim, på Byneshalvøya. Den varierte naturen, i tillegg til beliggenheten nær byen, gjør at mulighetene for aktiviteter er mange. Et av de høyeste fjellene i Bymarka er Gråkallen på 551 moh., som er gjenkjennelig med sine radarer.

Bymarka har spesielt store natur-, landskaps-, og friluftskvaliteter og har stor betydning for mange brukere.

Området brukes i dag til friluftsliv som langrenn og ulike alpine grener på vinterstid og terrengsykkel og tur bruk på sommeren. Området har stor lokal og regional betydning både sommer og vinter. Om vinteren kommer snøen tidlig og den ligger lenge i Bymarka. I området er det ca. 200 km med stier, ca. 250 km med skiløyper og 6 lysløyper.

Det avholdes også små og store idrettsarrangementer i Bymarka, mest i idrettsområdene/arenaene i randsonen til marka, men også innenfor planområdet. Idrettsarrangementer innenfor planområdet vil spesielt være langrenn, orientering og løping.

Figur 2 Sti- og turveg kart i området

2.2 GJELDENE AREALPLANER

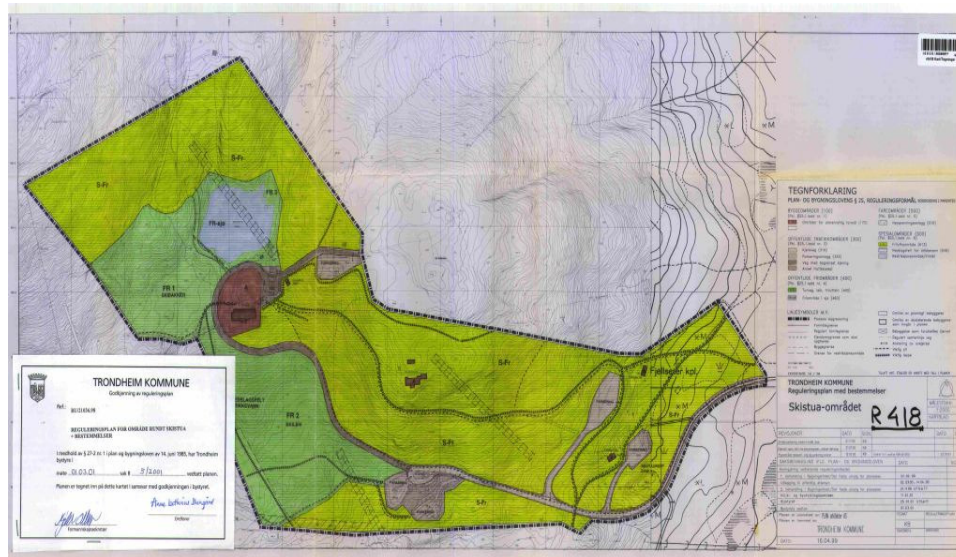
Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel 2007 – 2018 for Trondheim kommune viser at hele planområdet er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsførmål. I området omkring leiren viser plankartet i tillegg båndlegging av arealene i form av nedslagsfelt for drikkevann, naturvernområde (etter naturvernloven) og som kommunalt vern ("Evighetsskogen").

Bygninger og anlegg som ligger i området er blant annet Skistua, forsvarsanleggene på Gråkallen og Litlgråkallen, Studenter hytta og mastene og arrangørbygninger ved freestylebakken og skiheiser i Vintervasskleiva og Instruktørbakken.

Reguleringsplan for Skistua-området

Gjeldende reguleringsplan for Skistua-området – vedtatt av bystyret 01.03.2001 er vist i figur 3. Planen tar stilling til arealbruken fra Fjellseter kapell og noe vest for Skistua samt parkerings- og trafikk situasjonen. Areal for skianlegg/skileik er avsatt som friområde vest for Fjellseterveien.

Figur 3 Gjeldende reguleringsplan 01.03.2001

Avtale om Litlgråkallen

Litlgråkallen er uregulert, men omfattes av en avtale datert 21.09.1971 mellom Trondheim kommune og Forsvarsdepartementet om leie av arealet.

Markaplanen

Markaplanen, vedtatt av Trondheim bystyre i 2002, har status som kommunedelplan. Planen innebærer visjoner, mål og retningslinjer for Trondheims marka områder for å ivareta friluftsliv og biologisk mangfold. Denne planen omhandler sikring og prioritering av det enkle friluftslivet – turgåing og rekreasjon og forhold til inngrep i og utbygging av marka. Visjonen for marka er:

- Friluftsliv til glede og livslyst.
- Miljøvennlig aktivitet i marka områdene.
- En tilrettelegging som utvikler opplevelsesverdier og ivaretar biologisk mangfold og naturmiljø.
- Virksomheter i marka som bygger opp under friluftsliv og miljøverdier.

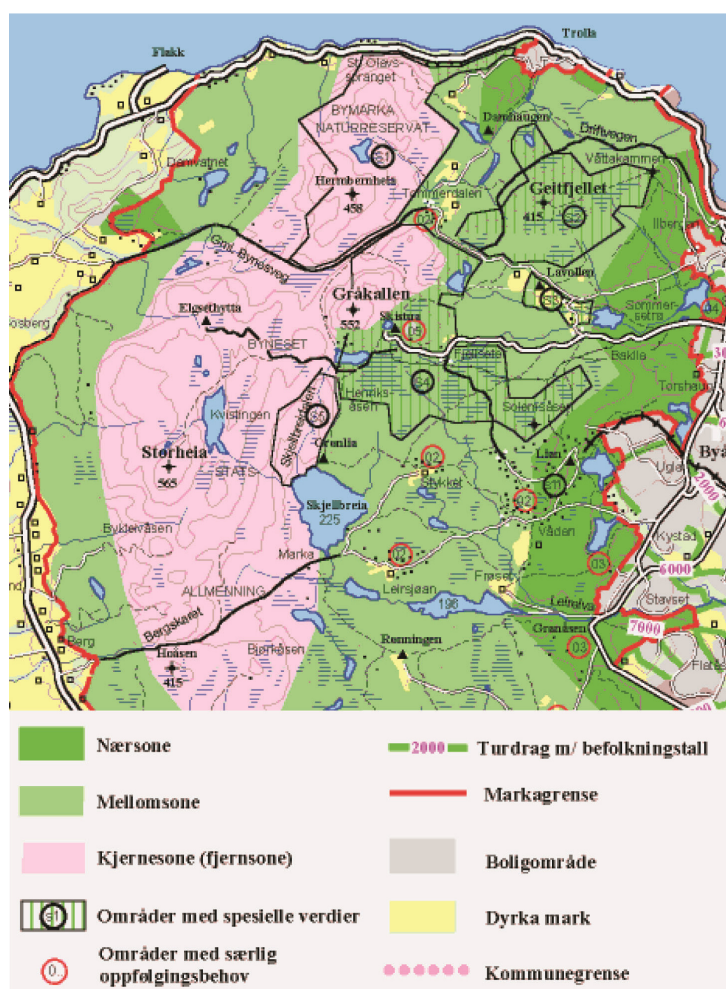
I marka planen er friluftsliv definert som en helsebringende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet som foregår i naturen.

I forbindelse med Marka planen ble marka delt inn i tre soner: nærsone, mellomsonen og kjernesone, jf. figur 4. Grensa mellom bebyggelse og utmark er vist som rødt stiplet linje.

I forbindelse med Markaplanen ble marka delt inn i tre soner: nærsone, mellomsonen og kjernesone. Grensa mellom bebyggelse og utmark er vist som en rød linje i kartet på neste side.

Nærsonen skal være godt tilrettelagt, og skal sammen med turdragene inn til marka fungere som befolkningens nærturområde. Mellomsonen utgjør den største delen av marka og inneholder stier og løyper inn til turmål i marka. Kjernesonen skal være et mer urørt område med lavere grad av tilrettelegging og mindre ferdsel.

Hensikten med markagrensa er å sikre arealer innenfor grensa mot inngrep både på kort sikt og i et langt perspektiv. I kommuneplanens arealdel for Trondheim kommune, punkt 14.6 heter det at "Søknad om tilbygg/ påbygg og nybygg knyttet til boligeiendommer innenfor markagrensa skal normalt vurderes særlig strengt". Hvis bygging innenfor grensa allikevel skal forekomme må det leveres søknad om dispensasjon.

Figur 4 Temakart med soneinndeling for friluftsliv fra Marka planen til Trondheim kommune 2002.

Kommunedelplan for idrett og friluftsliv (2009 – 2012)

Kommunedelplan for idrett og friluftsliv (2009 – 2012) sier noe om Trondheim kommune sine overordnede strategier for marka og ulike idrettsanlegg i marka. I følge planen er idrettsanlegg tillatt i randsonen til marka og ikke inne i selve marka.

3 Alternativen

Det er tre alternativer som skal utredes:

Alternativ 0: Alternativet beskriver dagens situasjon, med unntak av at all virksomhet på Litlgråkallen legges ned.

Alternativ I: Legge til rette for utvikling av et kurs og konferansesenter på Litlgråkallen i det tidligere forlegnings- og messebygget. Alternativet innebærer også en oppgradering av dagens alpinbakke i Vintervasskleiva.

Alternativ IV: Legge til rette for et alpinanlegg i området fra Litlgråkallen mot Nordrenna, Kobberdammen og Fjellsætra. Dagens alpinbakke i Vintervasskleiva tilbakeføres til natur.

Alternativ 0

0-alternativet tar utgangspunkt i dagens situasjon, men med en endring på Litlgråkallen. Endringen innebærer at alle bygninger knyttet til Litlgråkallen fjernes. Hele dette området tilbakeføres til grønnstruktur. Vintervasskleiva og Instruktørbakken blir som i dag. Status for området rundt Skistua blir som i gjeldende reguleringsplan fra 01.03.2001. Det etableres ingen nye veier eller parkeringsplasser.

Alternativ I

Dette alternativet innebærer at:

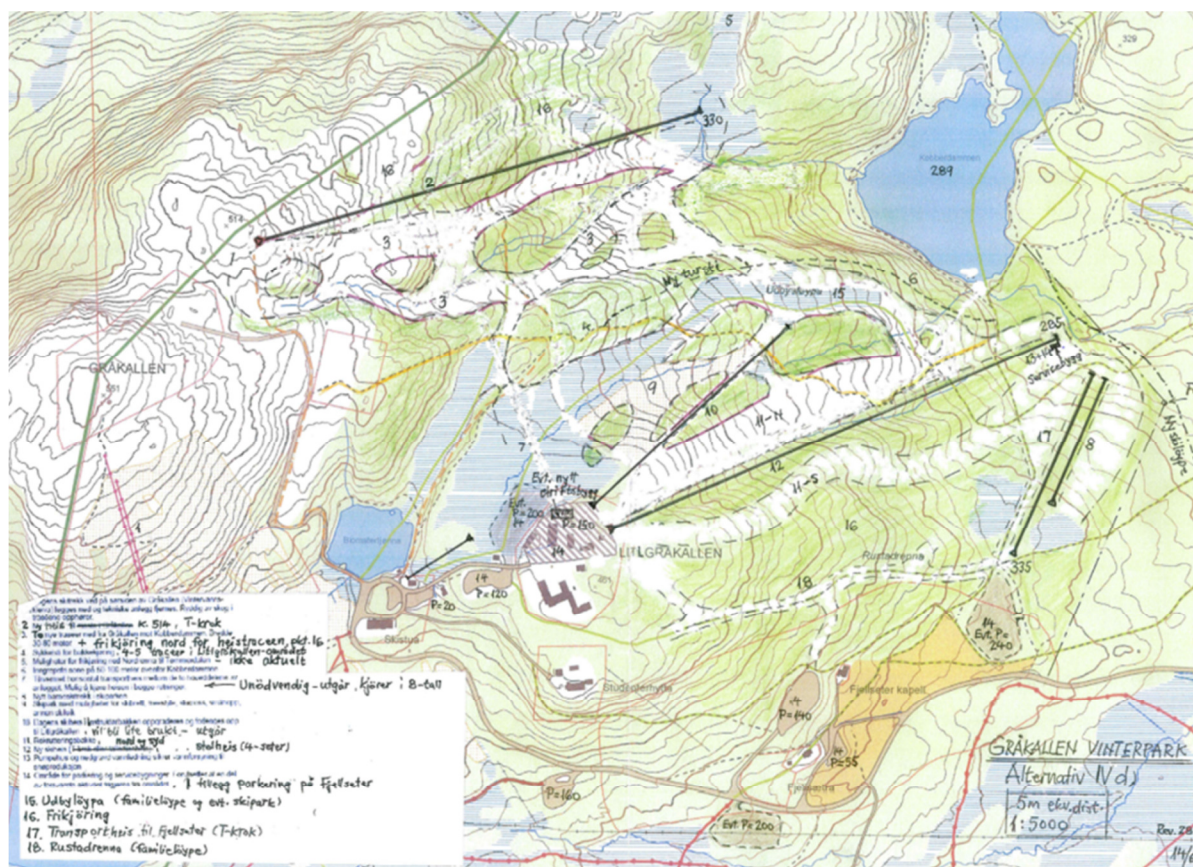
- Det tidligere forlegnings- og messebygget kan tas i bruk til kurs- og konferansesenter.
- Deler av området på Litlgråkallen tilbakeføres til naturområde, samt at tre bygninger beholdes.
- Gjerdet rundt anlegget rives og det legges til rette for at skole og frivillige organisasjoner kan benytte det tidligere forlegnings- og messebygget og området som kurs- og konferansesenter.
- Reguleringsbestemmelsene for Skistua søkes harmonisert med planer om ny aktivitet i området.
- Vintervasskleiva oppgraderes innenfor dagens standard. Det innebærer ingen tilleggsfunksjoner og bruken skal ikke endres. Omfang av oppgradering innebærer snøproduksjonsanlegg, nytt lysanlegg, noe bearbeiding av traseer slik at det blir mulig å kjøre prepareringsmaskiner. Den igjengrodde hoppbakken kan benyttes som en del av alpinanlegget.
- Instruktørbakken videreføres som i dag.
- Ingen nye veier eller parkeringsplasser.

Alternativ IV

Det legges til rette for etablering av Trondhjems Skiklubb, Sportsklubben Freidig og NTNUI sitt forslag til Gråkallen vinterpark – et skianlegg med sommersykelbane.

Dagens anlegg i Vintervasskleiva legges ned og området ryddes og tilbakeføres til naturområde.

Alternativene kan enten kombineres med alternativ 0 eller alternativ I når det gjelder anlegget på Litlgråkallen.

Figur 6 Alternativ IV, forslag til Gråkallen vinterpark. Tegning datert 14.06.11.

Transport

Det er estimert omtrent 40 000 besøkende per sesong, og rundt 1 000 personer på en god dag. Man ser for seg en fordeling mellom buss og bil på 50/50 %. Dette gir behov for 250 parkeringsplasser. I klubbens estimer tas det utgangspunkt i at AtB skal sette opp rutebuss på strekningen fra Byåsen butikkssenter til anlegget. For at det skal være attraktivt nok tilbud mener klubbene den må ha en frekvens på minimum hver ½ time. Charterbuss er også aktuelt i en del tilfeller.

For å få en tilstrekkelig andel over på buss kan det både innføres restriksjoner på bruk av Fjellseterveien, avgiftsparkering mv. Kundegruppen som kommer med buss til Vassfjellet er i stor grad studenter og snowboardere. I Vinterparken vil det trolig bli en yngre kundegruppe enn i Vassfjellet.

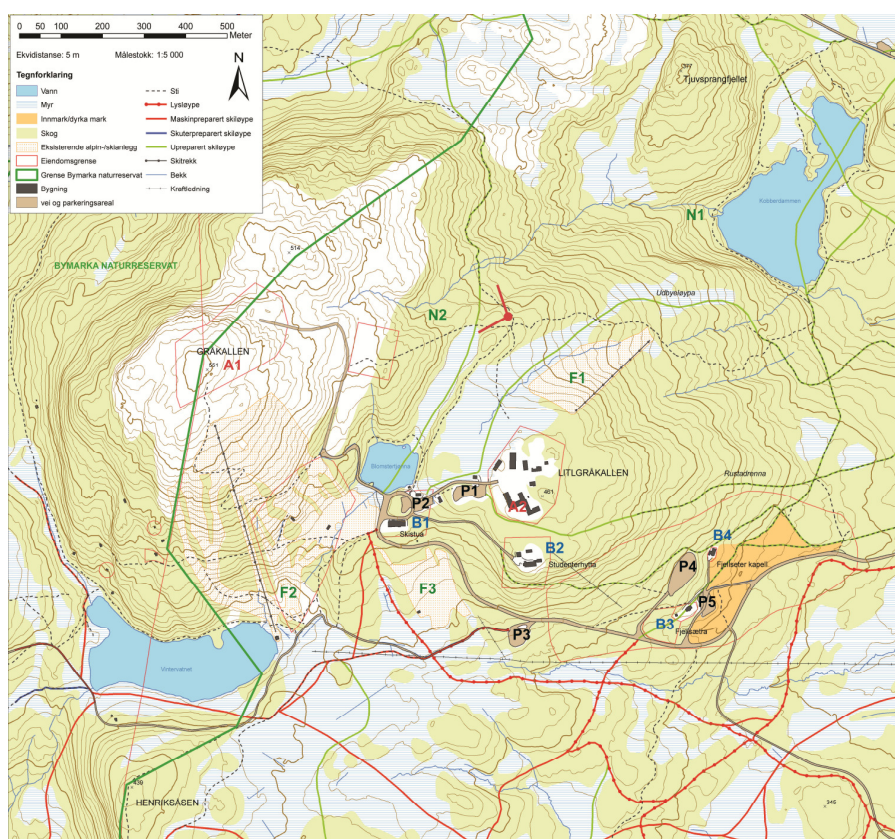
For skianlegget har klubbene estimert kun behov for ekstra parkeringsplass ved Fjellsætra, med 240 plasser. Ut fra estimatet over, mener klubbene det ikke er behov for oppgradering av Fjellseterveien. Anlegget vil maksimum gi vekst på 550 biler på de beste utfartsdagene. På vanlige ukedager forventes en trafikkøkning på 150 biler.

4 Beskrivelse av dagens situasjon

Metodikken er basert på Statens Vegvesens håndbok 140, kap. 8. Regional og lokal utvikling. For å vurdere barn og unges interesser i området er veileder for barnerepresentanten brukt slik den er beskrevet på i vedlegg 1. Oppsummeringene fra workshop og skolebesøk er brukt for å beskrive interessen.

Området brukes i dag til langrenn og ulike alpine grener på vinters tid. Terrengsykkel og ordinær tur bruk på sommeren. Området har stor lokal og regional betydning som friluftsområde med gode skiforhold en stor del av vinteren.

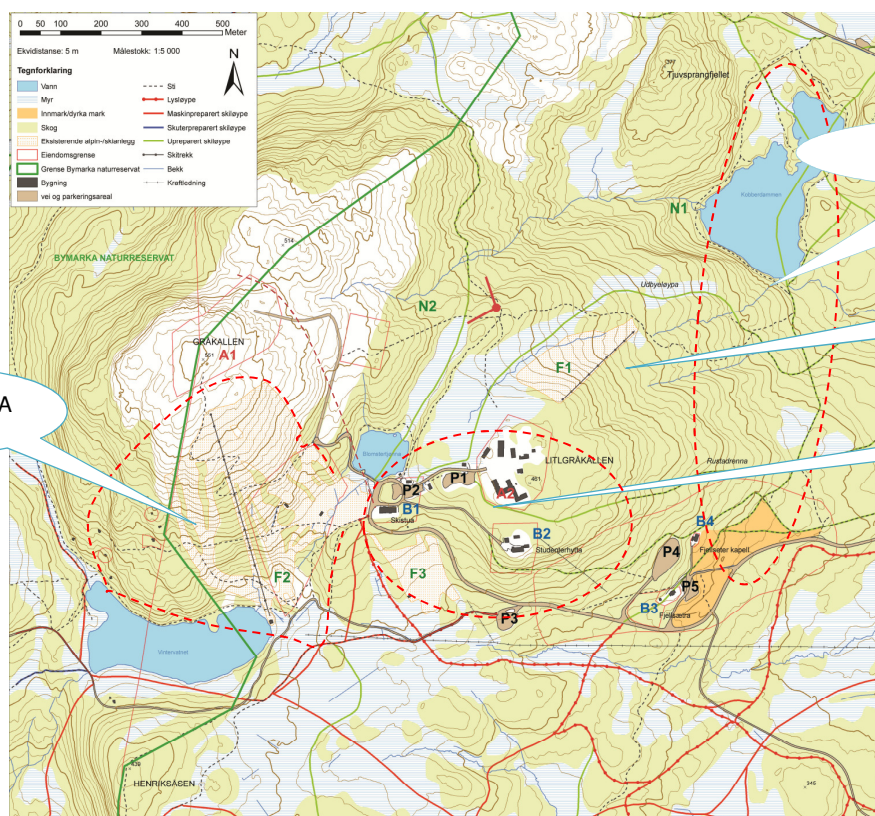
Figur 7 viser preparerte skiløyper (røde) og upreparerte skiløyper (grønne) i planområdet.

Figur 7 Preparerte skiløyper (røde) og upreparerte skiløyper (grønne) i planområdet

Det er avgrenset fire interesseområder i planområdet:

- Gråkallen – A
- Litlgråkallen + Skistua – B
- Lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen – C
- Fjellsætra – Kobberdammen – D

Figur 8 Avgrensning av området

Det generelle inntrykket etter workshop og besøk på ungdomsskoler er at de mest brukte områdene i Bymarka er:

- Skistua som utgangspunkt for skiturer ut i området nedenfor planområdet der det finnes preparerte løyper samt skileik-område.
- Skistua som utgangspunkt for barmarks turer langs Vintervatnet (nedsiden av Gråkallen) og opp til Gråkall-toppen.
- Barmarks turer fra Fjellsætra til Kobberdammen og rundt Kobberdammen (spesielt barnefamilier).
- Noe alpinkjøring i Vintervasskleiva (åpent i helgene) samt i Instruktørbakken (åpent v/ skikurs).
- Studenter hytta m/ aktiviteter som orienteringsløp (NTNUI og andre).

Noe bruk er det av hele området innenfor (nord i planområdet) av naturinteresserte voksne folk. Disse oppsøker og setter spesiell pris på kvaliteter som stillhet, uberørt natur, dyreliv, utsiktspunkter, etc.

Det er også ungdom som kjører telemark, etc. i upreparerte løyper, sykling (trening/downhill) og orientering i planområdet.

Noen mener planområdet er lite brukt slik det ligger i dag. Det er utilgjengelig, bratt og ulendt for folk flest. Noen sier også at ingenting er tilrettelagt for funksjonshemmede. Det savnes tilrettelegging for flere brukergrupper.

Flere mener det generelt er et dårlig kollektivtilbud opp til Skistua i dag. NTNUI har satt opp egne busser for sine medlemmer. Det påpekes også at det er et dårlig kollektivtilbud for funksjonshemmede.

Ungdommene fra skolebesøkene nevner at de driver med følgende aktiviteter i Bymarka i dag (noen kan ha svart på hva de driver med generelt i marka/andre steder og ikke spesielt i planområdet):

47 % Kort skitur

39 % Lang skitur

34 % Kort fottur

30 % Sykkeltur

30 % Lang fottur

29 % Stått alpint, snowboard eller telemark

26 % Bær/sopptur

23 % Badetur

I forhold til sykling er det 32 % av ungdommene som driver med familiesykling, 30 % som driver med treningssykling og 30 % som driver med Down hill (grove stier og terreng).

I løpet av året er det 20 % som bruker marka mer enn 25 ganger, 18 % 11-24 ganger, 22 % 3-10 ganger, 27 % 1-2 ganger og 13 % bruker ikke marka eller har ikke svart.

70 % av ungdommene nevner bil som fremkomstmiddel til marka, 30 % jogger/ går også, mens 27 % nevner buss som fremkomstmiddel.

I forhold til om de ville brukt marka mer om det oftere gikk buss svarer hele 61 % nei eller at de ikke tror det. 35 % sier ja til at de vil bruke marka mer om det oftere går buss dit.

Beskrivelse av barn og unges interesser i området:

Gråkallen – A

Vintervasskleiva er Trondheims eldste nærmiljøanlegg for alpint. Anlegget har fem nedfarter med ulik vanskelighetsgrad. Anlegget drives på natur snø. Det gir som regel oppstart i januar. Det er også en hoppbakke i området som er igjengrodd. Vintervasskleiva holder åpent på bestilling fra skoler, etc.

Området er mye brukt som turområde om sommeren, særlig stiene langs Vintervatnet. Der kan man bade og fiske samt at det er mange gode rasteplasser. Når forholdene er bra brukes vannet også for skøyter.

Generelt vurderes området å ha middels interesse for barn og unge pga. alpinanlegg har begrenset åpningstid og det er dårlig tilgjengelighet for alle brukergrupper. Alpinbakken er for bratt og lite tilrettelagt for familier. Samtidig er barmarks bruken utstrakt, med god tilgjengelighet fra Skistua.

Litlgråkallen + Skistua - B

Området er preget av bygninger, parkeringsanlegg, veier og brede turveier. På Litlgråkallen ligger Litlgråkallen leir (militært anlegg) og et kurs- og konferansesenter. Mot Blomstertjønna ligger Skistua og Studenter hytta. Det ligger også en Røde Kors-hytte i området.

Skistua er en serveringshytte som også brukes til møter og selskapelighet. Skistua er et turmål i seg selv og et utgangspunkt for videre turer.

Studenthytta eies og drives av NTNU ved hyttestyret. Dette er en hytte for alle byens studenter.

Blomstertjønna er ei lita tjønn i nærheten av Skistua. Om vinteren er tjønna en populær plass til å gå på skøyter.

Området er et viktig felles møtested, er lett tilgjengelig med bil og med de få bussavgangene som går. Skistua er et bra utgangspunkt for mange turer i området.

Området har middels interesse for barn og unge i forhold til Skistua som serveringssted, men området har dårlig tilgjengelighet med kollektivtrafikk (få bussavganger) og kollektivtrafikk for funksjonshemmede mangler.

Lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen – C

Dette området er lite tilrettelagt for friluftsliv og aktivitet. Det er fjell, barskog og mye myr i området. Skråningen heller bratt ned mot Kobberdammen.

Området har liten interesse for barn og unge. Det er noe bruk av området ved Instruktørbakken, til sykling og off-pistkjøring på ski, samt upreparerte skiløyper. Det er et ganske utilgjengelig område for barn og unge inklusive funksjonshemmede.

Fjellsætra – Kobberdammen - D

Dette området har godt opparbeidede stier og rasteplasser og er lett tilgjengelig. Det går turløype fra Fjellsætra til Kobberdammen som er svært populært for barnefamilier i barmarks sesongen. Det er muligheter for bading og fiske i Kobberdammen. Kobberdammen er det mest populære fiskevannet i Bymarka. Området rundt Kobberdammen er idyllisk og tilgjengelig turmål, også for funksjonshemmede.

Området brukes også av barnehager, skoler og idrettslag.

Området har stor interesse for barn og unge.

Samlet vurdering av planområdet

Delområde	Interesse for barn og unge
A – Gråkallen	Middels
B - Litlgråkallen + Skistua	Middels
C - Lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen	Liten
D - Fjellseter – Kobberdammen	Stor

Samlet sett har området "middels interesse" for barn og unge generelt slik det ligger i dag. Det er store kvaliteter på området som rekreasjonsområde, men tilbakemeldinger fra workshop og skolebesøk tyder på at det er ganske lite tilgjengelig i dag med begrenset kollektivtrafikk, lite attraktivt alpinanlegg eller litepreparerte skiløyper/tilrettelagte turløyper i planområdet. Det er lite tilrettelagt for funksjonshemmede i området.

For folkehelse for Trondheims befolkning har området stor verdi i forhold til friluftsliv og fysisk aktivitet. Området har et stort potensiale, men vurderes til litt lite tilgjengelig og tilrettelagt for alle befolkningsgrupper.

5 Betydningen for folkehelse/tilgjengelighet til skianlegg i Bymarka for befolkningens levevilkår i Trondheim

I vedlegg 1 er folkehelse og betydningen av gode, nære rekreasjonsområder og fysisk aktivitet beskrevet. Dette er viktig for befolkningens levevilkår. I tillegg er det beskrevet at kvaliteten på tilgjengelige rekreasjonsområder også handler om stillhet, naturopplevelser, muligheten for kreativ lek, etc. Det er behov for et variert tilbud. Tilgjengelighet for alle brukergrupper er også viktig. Gode rekreasjonsområder fungerer i tillegg som sosiale møteplasser.

Betydning for ungdom

Et alpinanlegg brukes mest av gruppen 16-24 år (50 % står alpint, etc.) (2011, SSB) og har derfor stor betydning for folkehelsen til ungdom i Trondheim. Fra skolebesøkene er det også 50 % av ungdommen som sier de vil bruke anlegget tre eller flere ganger i løpet av et år. Fra ungdomsskoleelevers vurdering kom dette fram:

"56 % forbinder et nytt alpin/sykkel-anlegg med trivsel/moro, 39 % mener det betyr sosial møteplass, 35 % fysisk aktivitet/trening, mens 12 % mener det vil være en begrensning av naturopplevelser.

12 % synes et nytt alpin/sykkel-anlegg vil være svært viktig for dem, 19 % mener det er viktig for dem, 39 % mener at det hverken er viktig eller uviktig. 5 % mener det er uviktig for dem og 20 % synes det er svært uviktig. Av kommentarer for hvorfor det er uviktig nevnes:

- "Jeg er der nesten aldri."
- "Er ikke så mye i marka."
- "Fordi vi ødelegger naturen når vi allerede har Vassfjellet!"

Hvorfor det er viktig sies:

- "Jeg digger å stå på slalåm."
- "Fordi det er gøy."
- "Fordi jeg vil ha et slalåm anlegg nærmere."

Det ble også spurt om hvor mange ganger man ville benytte et nytt alpin/sykkel-anlegg.

19 % svarte 0 ganger, 26 % svarte 1-2 ganger, 31 % svarte 3-10 ganger, 10 % svarte 11-24 ganger, 10 % svarte 25 ganger eller mer. Det er altså flere som sier de faktisk tror de kommer til å bruke det, enn de som sier at det er viktig for dem.

Betydning for voksne

For gruppen 45 -66 år (15 % står alpint, etc.) og over, hvor flere går turer og søker naturen for stillhet og naturopplevelser, vil et skianlegg i Bymarka kunne ha "negativ" effekt. Det er allikevel en liten andel av befolkningen i Trondheim som i dag bruker planområdet som er foreslått til skianlegg.

Fra workshopen kom det frem ulike meninger om et fremtidig alpinanlegg i Bymarka:

- "Mange vil bruke nytt alpinanlegg ukentlig.
- Sommeraktivitetene er dårlige i dag, sykkelanlegg vil gi tilbud til ungdom.
- Nytt alpinanlegg vil lokke ungdom ut i naturen og til idretten.

- Utfordring å få barn og unge ut/folkehelse. Vil bli største attraksjon for barn og unge etter Pirbadet.
- Nytt anlegg vil ekskludere de "tradisjonelle" marka brukerne fra området. Nordover fra Skistua vil bli fullstendig uinteressant område/ ødelagt. Anlegget bryter med marka planer. Stort inngrep som er irreversibelt.
- Barmarks sesongen er dobbelt så lang.
- Vintervasskleiva i dag ekskluderer mange grupper og er i dårlig stand.
- Hvis Vintervasskleiva oppgraderes kan den være treningsbakke for aktive da den er brattere enn Vassfjellet.
- Vintervasskleiva er for bratt for nybegynnere. Nytt anlegg vil være mer anvendelig.
- Godt kollektivtilbud til vinterparken vil gi muligheter til mange og sambruk av alpinanlegg og skiløyper.
- Noen mener et nytt alpinanlegg betyr mye for mennesker med nedsatt funksjonsevne. I dag er det vanskelig å ha en assistent med seg i Vassfjellet. Med et anlegg nær byen er det muligheter til å ha med seg en venn som kan hjelpe til. Det kan bli lettere å arrangere gruppetur til Gråkallen Vinterpark for bevegelseshemmede.
- Parkeringskapasiteten er allerede sprengt, må uansett bygges ut.
- Eksisterende anlegg på Vassfjellet er 25 km fra byen og dobbelt så stort som det planlagte alpinanlegget i Bymarka. Det å ha et nytt alpinanlegg nær byen kan tiltrekke ungdommer til å gå mer ut både sommer og vinter."

Andre alpinanlegg

Det er i dag små skianlegg flere steder i Trondheim. Disse er drevet på dugnad og er begrenset i størrelse og åpningstider. Et større skianlegg er etablert på Vassfjellet. Det er ca. 30 minutters kjøretur dit fra sentrum. Det går buss til dette anlegget, men denne brukes mest av studenter og snowboard-kjørere.

Avstand fra sentrum til Bymarka er ca. 20 minutter med bil. De som bor på Bymark-siden vil ha kortere vei til et nytt anlegg, mens de som bor på andre siden av byen vil ha noe lenger vei.

Tilgjengelighet

Tilgjengeligheten med buss til Bymarka i dag betegnes som dårlig på workshopen; også for funksjonshemmede.

Fra skolebesøkene kom dette frem i forhold til tilgjengelighet: I forhold til om de skulle benytte kollektivmiddel krysset 35 % av for at buss hver halvtime var nødvendig, 33 % krysset av for buss hver time, mens 6 % krysset av for buss morgen/ettermiddag.

Et skianlegg vil øke tilgjengeligheten for Bymarka som rekreasjonsområde generelt hvis det legges til rette med et godt kollektivtilbud og bedre tilrettelegging for funksjonshemmede.

I forhold til om noe kan gjøre at man benytter et nytt skianlegg mer, krysset ungdommene fra skolebesøkene av for:

- 53 % Gratis-dager/Rabatt-dager
- 48 % Hele skolen drar på tur
- 22 % Utlån av gratis utstyr i kommunen
- 21 % Skyttelbuss hver halvtime
- 14 % Tilgjengelighet for funksjonshemmede

Av annet som ble nevnt var:

- "Åpne gamle akebakken."
- "Kiosk/Kafé"

Konklusjon

Totalt sett vurderes tilgangen til et sentrumsnært familie-skianlegg å ha en **stor betydning** for befolkningens levekår i Trondheim. Spesielt for ungdom har et sentrumsnært alpinanlegg stor betydning for folkehelse.

6

Konsekvens for barn og unges interesser

Ved vurdering av de ulike tiltakenes konsekvens for barn og unges interesser er disse indikatorene vurdert for de tre alternativene for planområdet, jf. vedlegg 1:

- Tilgjengelighet for alle brukergrupper.
- Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv som:
 - Lysforhold, sol, vind
 - Kvalitet og størrelse
 - Mulighet for usjenert lek og aktivitet for større barn og unge
 - Areal tilrettelagt for aking og skileik
 - Tilgang til utsiktpunkt og andre sætrekk i landskapet.
 - Tilgang til rekreasjonsarealer
 - Belysning
 - Buffersone mellom lek, trafikk/biloppstillingsplass
- Viktige deler av transportnettet for barn og unge:
 - Trafikksikker adkomst til området/fritidsarena
 - Akseptabel mulighet for kollektivtransport
 - Sti/fortau eller gang-sykkelvei som gir trygg adkomst til/fra området/fritidsarena og hjem
 - Snarveier som korter ned avstander
 - Parkeringsplass for bevegelseshemmede ved området
 - Behov for fotgjengerovergang
 - Belysning av bussholdeplass, gang/sykelsti, sti/fortau mm.
- Ulykkes farer:
 - Nødvendige sikrings- og ulykkesforebyggende tiltak i forhold til fjellskjæringer, stup, steinblokker og løse masser
 - Trafikkkfare
 - Ulykkes fare i ski/sykel-anlegget

I vurderingen videre er det brukt kategoriene:

Positivt

Noe positivt

Ingen endring

Noe negativt

Negativt

Disse kategoriene er valgt slik at konklusjonene her ikke blandes med tema-utredningene, særlig ifm. friluftsliv som vil være noe overlappende til denne utredningen som går på en spesifikk befolkningsgruppe.

6.1 ALTERNATIV 0 – VURDERING AV KONSEKVENNS

I alternativ 0 er det kun bygningene til Forsvaret på Litlgråkallen som blir fjernet slik at dette området går tilbake til tilgjengelig naturområde. De andre områdene forblir slik de er i dag.

Området ved Litlgråkallen er lite brukt av barn og unge i dag. Sannsynligvis vil fjerning av bygningene øke bruken noe.

Kvaliteten på planområdet rundt Litlgråkallen vil øke, da tiltaket fører til at området blir tilgjengelig for allmenheten. Området kan innby til tur og fri lek i naturskjønne omgivelser. Det kan også tilrettelegges for aking og skilek. Dette vil ha en helsefremmende effekt og være positivt for folkehelsen til alle befolkningsgrupper.

Det vil ikke bli noen endring for transportnettet i forhold til dagens situasjon.

Det vil ikke være spesielle faremomenter i området.

Indikator	Vurdering av konsekvens	Konklusjon
Tilgjengelighet for alle brukergrupper	Området ved Litlgråkallen er lite i bruk av barn og unge i dag. Sannsynligvis vil fjerning av bygningene øke bruken noe.	<i>Noe positivt</i>
Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv	Kvaliteten på planområdet rundt Litlgråkallen vil øke da dette i dag ikke er tilgjengelig. Området kan innby til tur og fri lek i naturskjønne omgivelser. Det kan også tilrettelegges for aking og skilek.	<i>Positivt</i>
Viktige deler av transportnettet for barn og unge	Det vil ikke bli noen endring for transportnettet i forhold til dagens situasjon.	<i>Ingen endring</i>
Ulykkes farer	Det vil ikke være spesielle faremomenter i området.	<i>Ingen endring</i>
Samlet alle indikatorer		<i>Noe positivt</i>

Alternativ 0 vurderes til å være *noe positivt* for barn og unges interesser og folkehelsen i planområdet.

6.2 ALTERNATIV I – VURDERING AV KONSEKVENNS

Gråkallen

Alternativet innebærer at Vintervasskleiva oppgraderes innenfor dagens standard. Dette innebærer nytt snø produksjonsanlegg, nytt lysanlegg, noe bearbeidede traseer for å kunne kjøre prepareringsmaskiner og vurdering om hoppbakke kan benyttes i anlegget.

Tilgjengeligheten vil kunne bedres med bedre åpningstider i skianlegget. Mer bearbeidede traseer vil kunne gi muligheter for flere brukergrupper. Det er bratt terreng, noe som kan ekskludere noen brukere.

Kvaliteten på Gråkallen som møteplass for lek og idrett vil øke ved at alpinanlegget oppgraderes, får snø produksjonsanlegg og lysanlegg.

Det vil ikke bli noen endring for transportnettet i forhold til dagens situasjon.

En oppgradering av alpinanlegget vil også innbefatte bedre ulykkesforebygging i skianlegget.

Indikator	Vurdering av konsekvens	Konklusjon
Tilgjengelighet for alle brukergrupper	Tilgjengeligheten vil kunne bedres med bedre åpningstider i skianlegget.	Noe positivt
Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv	Kvaliteten på Gråkallen som møteplass for lek og idrett vil øke ved at alpinanlegget oppgraderes, får snø produksjonsanlegg og lysanlegg.	Positivt
Viktige deler av transportnettet for barn og unge	Det vil ikke bli noen endring for transportnettet i forhold til dagens situasjon.	Ingen endring
Ulykkesfarer	En oppgradering av alpinanlegget vil også innbefatte bedre ulykkesforebygging i skianlegget.	Noe positivt
Samlet alle indikatorer		Noe positivt

Litlgråkallen + Skistua

Utviklingen av Skistua står fast i alle alternativene, slik at her utredes bare et alternativ. Bruken av Skistua vil dermed ikke endres fra dagens bruk. Reguleringsbestemmelsene harmoniseres med de for kurs- og konferansesenteret.

Området ved Litlgråkallen er lite i bruk av barn og unge i dag. Sannsynligvis vil fjerning av bygninger og annen aktivitet på Litlgråkallen øke bruken noe. Tiltaket vil sannsynligvis øke tilgjengeligheten for rullestolbrukere. Det vil også være muligheter for mer tilrettelegging i dette området.

Kvaliteten på planområdet som møteplass for barn og unge vil være god når Forsvarets bygg fjernes og går tilbake til natur. Dette forutsetter at det ikke er noen forurensinger i grunnen i området. Området er i naturskjønne omgivelser med gode utsiktspunkt.

Alternativet generelt vil ikke gi bedre kollektivtilbud til Bymarka.

Ulykkesfaren i området vurderes ikke å endres.

Indikator	Vurdering av konsekvens	Konklusjon
Tilgjengelighet for alle brukergrupper	Området ved Litlgråkallen er lite i bruk av barn og unge i dag. Sannsynligvis vil fjerning av bygninger øke bruken noe. Tiltaket vil sannsynligvis øke tilgjengeligheten for rullestolbrukere.	Noe positivt
Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv	Kvaliteten på planområdet som møteplass for barn og unge vurderes som noe positivt.	Noe positivt
Viktige deler av transportnettet for barn og unge	Alternativet generelt vil ikke gi bedre kollektivtilbud til Bymarka.	Ingen endring
Ulykkesfarer	Ingen endring	Ingen endring
Samlet alle indikatorer		Noe positivt

Lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen

Det er ikke planlagt noen endringer fra dagens bruk i lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen. Instruktørbakken videreføres som i dag. Det vil derfor være "ingen endring" for barn og unges interesser.

Fjellsætra – Kobberdammen

Det er ikke planlagt noen endringer fra dagens bruk i fra Fjellsætra til Kobberdammen i alternativet. Det vil derfor være "ingen endring" for barn og unges interesser.

Konklusjon

Alternativ I vurderes samlet sett til å ha "noe positiv" konsekvens for barn og unges interesser. Kvaliteten på Gråkallen som møteplass for lek og idrett vil øke ved at alpinanlegget oppgraderes, får snø produksjonsanlegg og lysanlegg. Kvaliteten på Litlgråkallen som møteplass for barn og unge vil være god når forsvarets bygg fjernes og går tilbake til natur. Tilgjengeligheten vil også kunne øke med mer tilrettelegging.

6.3 ALTERNATIV IV – VURDERING AV KONSEKVENNS

Gråkallen

Alternativet innebærer at Vintervasskleiva fjernes og går tilbake til natur. Anlegget er i dag gammelt og slitt.

Alternativet vil bedre tilgjengeligheten for flere brukergrupper til området. I dag er alpinbakken i området bratt og utilgjengelig for folk flest. Området går tilbake til generelt friluftsområdet for flere mennesker.

Kvaliteten på Gråkallen som møteplass for lek og idrett vil øke ved å fjerne det gamle anlegget. Det vil være større muligheter for fri lek og frikjøring på snowboard, etc.

Alternativet vil gi bedre kollektivtilbud til Bymarka og området som helhet.

Det vil bli mindre ulykkesfare ved å fjerne alpinanlegget. I alpinanlegg vil det alltid være en viss fare for skader og ulykker. Ved å fjerne anlegget helt vil faren for ulykker reduseres.

Indikator	Vurdering av konsekvens	Konklusjon
Tilgjengelighet for alle brukergrupper	Bedre tilgjengelig generelt.	Noe positivt
Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv	Kvaliteten på Gråkallen som møteplass for lek og idrett vil øke i dette alternativet.	Noe positivt
Viktige deler av transportnettet for barn og unge	Alternativet vil gi bedre kollektivtilbud til Bymarka og området som helhet.	Noe positivt
Ulykkesfarer	Mindre ulykkesfare uten alpinanlegget.	Noe positivt
Samlet alle indikatorer		Noe positivt

Litlgråkallen + Skistua

Utviklingen av Skistua står fast i alle alternativene, slik at her utredes bare et alternativ. Bruken av Skistua vil dermed ikke endres fra dagens bruk.

Området ved Litlgråkallen er lite i bruk av barn og unge i dag. Sannsynligvis vil fjerning av bygninger og annen aktivitet i området øke bruken noe. Tiltaket vil sannsynligvis øke tilgjengeligheten for rullestolbrukere. Det vil også være muligheter for mer tilrettelegging i dette området.

Kvaliteten på planområdet som møteplass for barn og unge vil være god når forsvarets bygg fjernes og går tilbake til natur. Dette forutsetter at det ikke er noen forurensinger i grunnen i området. Området er i naturskjønne omgivelser med gode utsiktspunkt.

Alternativet generelt vil gi bedre kollektivtilbud til Bymarka og området som helhet.

Alternativet vil som helhet gi økt trafikk og dermed øke ulykkesfaren i området.

Indikator	Vurdering av konsekvens	Konklusjon
Tilgjengelighet for alle brukergrupper	Området ved Litlgråkallen er lite i bruk av barn og unge i dag. Sannsynligvis vil fjerning av bygninger øke bruken noe. Tiltaket vil sannsynligvis øke tilgjengeligheten for rullestolbrukere.	Noe positivt
Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv	Kvaliteten på planområdet som møteplass for barn og unge vurderes som noe positivt.	Noe positivt
Viktige deler av transportnettet for barn og unge	Alternativet generelt vil gi bedre kollektivtilbud til Bymarka og området som helhet.	Positivt
Ulykkesfarer	Noe økt trafikkfare	Noe negativt
Samlet alle indikatorer		Noe positivt

Lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen (inkludert området for Gråkallen Vinterpark)

Innholdet i Gråkallen Vinterpark er skissert i figur 6. Dagens bruk av området er begrenset av barn og unge pga. tilgjengeligheten. Et alpinanlegg vil øke tilgjengeligheten for alle brukergrupper. Det beskrevne alpinanlegget har likevel ikke spesiell fokus på funksjonshemmede, men tilgjengeligheten for denne brukergruppen må forutsettes ivaretatt. Anlegget beskrives som et rekrutterings og familieanlegg som skal dekke en yngre gruppe enn de som holder til i Vassfjellet.

Det er stor avstand mellom skiutleie/kafé og barnebakke. Dette kan gjøre det mindre attraktivt for de minste barna og mer avhengighet av bil oppe ved anlegget.

Generelt kan et alpinanlegg ekskludere en del brukere på grunn av kostandene med å bruke det. Således vil ikke anlegget bidra til å redusere sosial ulikhet i helse.

Kvaliteten på området som møteplass for lek, idrett og friluftsliv vurderes som høy med alternativet. Området er i naturskjønne omgivelser med gode sol og snøforhold. Det vil både være et tilbud til barnefamilier og ungdom med alpint, snowboard, telemark, aking og sykkel. I tillegg beholdes skiløyper og området for skileik utenfor planområdet. Dette gir gode muligheter for familier som ønsker ulike aktiviteter. 50 % av ungdommene på skolebesøkene har svart at de vil bruke anlegget tre eller flere ganger i året. Dette vil være et godt tiltak for å aktivisere ungdom som generelt sett er for lite i fysisk aktivitet.

Alternativet vil øke kollektivtilbudet til området generelt. Behovet for gang/sykkelsti bør vurderes samt trafiksikring av parkeringsplass. Parkeringsplass for bevegelseshemmede bør vurderes. Snarveier som kan korte ned avstandene må beholdes.

Det vil være ulykkesfare forbundet med tiltaket. Både i forhold til trafikk og i selve alpin- og sykkel-anlegget. Det må være stor fokus på ulykkesforebygging for tiltaket og bruken av det. For sykkelanlegget må løsmasser og løse steiner fjernes.

Indikator	Vurdering av konsekvens	Konklusjon
Tilgjengelighet for alle brukergrupper	Tiltaket vil kunnes øke tilgjengeligheten for alle brukergrupper. Det er ikke spesielt fokus på funksjonshemmede eller universell utforming i plansaken. Det er langt mellom Skistua med skiutleie og barnebakken. Det er også store kostnader forbundet med å bruke anlegget.	Noe positivt
Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv	Kvaliteten på planområdet som møteplass for barn og unge vurderes som positivt. Det vil både være et tilbud til barnefamilier og ungdom med alpint, snowboard, telemark, aking og sykkel. Området har generelt høy kvalitet.	Positivt
Viktige deler av transportnettet	Alternativet vil gi bedre kollektivtilbud til Bymarka og området som helhet.	Positivt

for barn og unge		
Ulykkesfarer	I et alpin/sykkelanlegg vil det være ulykkesfare. Økt trafikkfare.	Noe negativt
Samlet alle indikatorer		Positivt

Fjellsætra – Kobberdammen

Det er ikke planlagt noen endringer fra dagens bruk i fra Fjellsætra til Kobberdammen. Det forutsettes at området rundt Kobberdammen som brukes mye av barnefamilier ikke blir berørt. Noe støy fra alpinanlegget kan berøre området, men det antas at ikke dette vil redusere bruken for barn og unge. Mere sykling på stiene kan gi flere farlige situasjoner.

Konklusjon

Alternativ IV vurderes til å være et "positivt" tiltak for barn og unges interesser. Det er først og fremst Gråkallen Vinterpark som representerer det positive tiltaket i alternativet med økt fysisk aktivitet for ungdom som ofte kan bli stillesittende.

6.4 SAMMENSTILLING AV KONSEKVENNS

Område	Alternativ 0	Alternativ I	Alternativ IV
Gråkallen	Ingen endring	Noe positivt	Ingen endring
Litlgråkallen + Skistua	Noe positivt	Noe positivt	Noe positivt
Lia mellom Litlgråkallen og Kobberdammen (inkludert området for Gråkallen Vinterpark)	Ingen endring	Ingen endring	Positivt
Fjellsætra – Kobberdammen	Ingen endring	Ingen endring	Ingen endring
Totalt	Ingen endring/noe positivt	Noe positivt	Positivt

På bakgrunn av enkeltvurderingene ovenfor konkluderes det med at konsekvensen av alternativ 0 er "ingen endring" til "noe positivt" i forhold til dagens situasjon.

Alternativ I vurderes til å ha "noe positiv" konsekvens for barn og unges interesser.

Alternativ IV vurderes til å ha "positiv" konsekvens for barn og unges interesser i forhold til dagens situasjon.

Det forutsettes at elektromagnetisk stråling ikke overskrider utredningsnivået på 0,4 mikro Tesla der barn og unge skal oppholde seg. Radar, høyspent, etc. må vurderes i forhold til stråling.

For at alternativ IV skal være et godt folkehelseiltak kan det i tillegg gjøres flere tiltak for å gjøre et skianlegg og omkringliggende rekreasjonsområder mest mulig tilgjengelig for alle befolkningsgrupper i Trondheim. Også for den delen av befolkningen som ikke har så god

økonomi. Dette gjelder også for skoler og barnehager. For å utjevne sosiale ulikheter i helse er det viktig å gjøre sunne valg enkle og rimelige. Tiltak kan være:

- Godt og rimelig kollektivtilbud.
- Mer tilrettelegging for funksjonshemmede – muligheter for aking, skileik, tilgjengelig barnebakke, familiebakke samt barmarkurer for rullestolbrukere fra f.eks. Skistua.
- Vurdere antall parkeringsplasser slik at ikke skigårerne blir fortrengt ved gode utfartsdager.
- Bevare og skjerme områdene for skileik og langrenn.
- Gratis utlån av skiutstyr via kommunen/skoler.
- Gratisdager for allmenheten.
- Rimelige tilbud for skoler og div. foreninger om bruk av skianlegget samt rimelig kollektivtransport.
- Vurdere plassering av skiutleie/kafeteria i forhold til plassering av barnebakken. Det er lange avstander som vil føre til at barnefamilier må ha bil for å leie ski og deretter gå ut i barnebakken. For de som vil se på barna sine og vente i varmetue, blir det lange avstander.
- Fokus på å forebygge ulykker i skianlegget.
- Oppgradering av eksisterende turstier og skiløyper videre inn i Bymarka slik at det fortsatt kan være en enkel vei til uberørt natur.

6.5 AVBØTENDE TILTAK

Et avbøtende tiltak i forbindelse med alternativ IV kan være å forstyrre resten av rekreasjonsområdet i marka minst mulig. Det kan gjøres gjennom følgende avbøtende tiltak:

Alternativ/delområde	Avbøtende tiltak	Kan innarbeides i plan	Andre forhold
Alt. IV/ Lia C	Restriksjoner på bruk av musikkanlegg.	Ja	
Alt. IV/ Lia C	Unngå store lyskastere og blinding.	Ja	
Alt. IV/ Lia C	Begrensning på antall arrangementer i skibakkene.	Ja	

7 Kilder

Barn og arealplanlegging – med vekt på regulerings- og bebyggelsesplaner. Veileder for barnerepresentanten, Vest-Agder Fylkeskommune, Fylkesmannen i Vest-Agder og Kristiansand kommune.

Departementene (2005-2009) Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009, I-1109 B.

Helsedirektoratet (2010) Folkehelsearbeidet – veien til god helse for alle (2010) IS-1846

Informasjon fra workshopen og besøk på skoler januar 2012

Miljøvern Dep. (2003) Håndbok 23 – 2003: Grønn by...arealplanlegging og grønnstruktur

Miljøvern Dep. (1989) "Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegging"

Miljøvern Dep. (1989) "Rundskriv T-4/98 Barn og planlegging"

Statistisk Sentralbyrå (2011) Levekårsundersøkelsen 2011, www.ssb.no

Trondheim kommune (2011) Fastsatt planprogram – områdeplan for planområdet
Litlgråkallen – Kobberdammen – Fjellseter

Trondheim kommune (2009-2012) Kommuneplan for idrett og friluftsliv (2009-2012)

Trondheim kommune (2002) Markaplanen

8 Vedlegg

1. Rapporter om folkehelse, indikatorer for barn og unges interesser og statistikk om friluftsliv
2. KU for sammenlignende anlegg
3. Brev til skoler fra Trondheim kommune
4. Oppsummering fra skolebesøk 13.01.2012

8.1 **RAPPORTER OM FOLKEHELSE, INDIKATORER FOR BARN OG UNGES INTERESSER OG STATISTIKK OM FRILUFTSLIV**

Generelt om folkehelse

Folkehelsearbeidet er samfunnets samlede innsats for å styrke faktorer som fremmer helsen, redusere faktorer som medfører helserisiko og beskytte mot ytre helsetrusler.

Plan og bygningsloven (5. juli 2008) krever at all planlegging etter loven skal fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet (§ 3-1).

Arealplanlegging legger føringer for arealbruken i lang tid fremover og påvirker folks levevaner for eksempel i forhold til nærhet til lekeplasser, balløkker, rekreasjonsområder, sosiale møteplasser, skoler, barnehage, gang/sykkelveier, handel, etc.

Fra 1. januar 2012 kom en ny lov om folkehelse der kommunene som helhet har ansvaret for å ha oversikt over befolkningens helse og iverksette effektive tiltak, for å bedre befolkningens helsetilstand.

Helsedirektoratet har beskrevet en rekke tiltak til bedre folkehelse i Norge i rapporten "Folkehelsearbeidet – veien til god helse for alle" (2010). Risikofaktorer som blant annet fedme og fysisk inaktivitet, påvirker forekomsten av vår tids store folkesykdommer som hjerte- og karsykdommer, kroniske lungelidelser og kreft. En effektiv måte å påvirke hele befolkningen på er å endre rammebetingelsene for helserelatert adferd. Det vil si å ta i bruk det som kalles strukturelle virkemidler, som f.eks. bygging av sykkelveier, tilrettelegging av lekeplasser, rekreasjonsområder, etc. Samfunnet kan gjøre det lettere for den enkelte å gjøre sunne valg ved fysisk tilrettelegging og utforming. Slike strukturelle tiltak har dokumentert effekt på helseadferd og bidrar samtidig til å utjevne sosiale helseforskjeller. Tiltakene kan oppfattes som kontroversielle og komme i konflikt med politiske mål, næringsinteresser eller verdier som individuell frihet. For å legge til rette for bedre levevaner i befolkningen, er det likevel behov for økt satsning på effektive strukturelle virkemidler. (Helsedirektoratet, 2010)

Fysisk aktivitet i befolkning og blant barn og unge

En rekke undersøkelser viser at inaktivitet er i ferd med å bli et stort og kostnadskreven helseproblem på sikt. Dette har bidratt til at myndighetene er mer opptatt enn tidligere av å sikre arenaer for mosjon, lek og rekreasjon. Bystruktur og bymiljø skal, i følge Håndbok 23 – 2003: Grønn by...arealplanlegging og grønnstruktur (2003, Miljøvern Dep.), stimulere til helsefremmende livsstil og bærekraftige transportvalg samt et friluftsliv for alle.

Utemiljø og grøntarealer har betydning som arena for aktivitet og mosjon, lek og motorisk utvikling hos barn. Men også som sosiale møteplasser.

I dagens oppjagede samfunn der tidsklemma er et problem for mange, vil nærhet til grøntarealene være av stor betydning. I tillegg til nærhet oppsummerer forskning på området at også grøntarealenes form, innhold og utforming er viktig for bruken og opplevelsen.

Handlingsplan for fysisk aktivitet (2005-2009, Departementene) fremhever også at fysisk aktivitet er viktig for barns vekst og motoriske utvikling, i tillegg til at lek med andre barn har betydning for sosial og emosjonell utvikling. For voksne og eldre kan fysisk aktivitet være en kilde til avkobling, sosialt samvær, følelse av mestring og glede over å være i god fysisk form.

Fysisk aktivitet beskytter mot en rekke sykdommer og lidelser. Flere nyere studier har vist at fysisk aktivitet er forbundet med redusert risiko for hjerte- og karsykdommer, hjerneslag, høyt blodtrykk, diabetes, fedme, beinskjørhet, tykktarmskreft og brystkreft, samt angst og depresjon (2005-2009, Departementene).

Generelt er aktivitetsnivået i den norske befolkning for lavt, og det er klare sosiale forskjeller. Andelen fysisk inaktive er høyest i grupper som på andre områder er sosialt og helsemessig minst privilegerte. Personer med høy utdanning trener oftere enn personer med lav utdanning, og barn som har foreldre med høy utdanning, trener oftere enn barn som har foreldre med lav utdanning. Undersøkelser av aktivitetsnivået til ungdom i Oslo viser at ungdom fra familier med god råd i større grad er fysisk aktive enn ungdom fra familier med dårlig råd. Menn er noe mer fysisk aktive enn kvinner, og aktivitetsnivået avtar med økende alder.

Den organiserte idretten aktiviserer i første rekke barn og ungdom. I 2002 trente og/eller konkurrerte 34 % av alle i aldersgruppen 8-24 år i et idrettslag. Det er imidlertid et faktum at en del ungdom faller fra idretten i tenårene. I en MMI-undersøkelse fra 2002 oppgir ungdom blant annet manglende interesse som årsak til at de slutter med organisert idrett.

Barn og unge har generelt et mer stillesittende liv enn tidligere, på lik linje med voksne. TV, data og mer kjøring til fritidsaktiviteter bidrar til dette. Helsedirektoratet har satt følgende mål for fysisk aktivitet blant barn og unge: Barn i skolealder bør være i aktivitet minst 60 minutter hver dag. Aktiviteten bør være variert og inkludere både moderat og høy aktivitet. En undersøkelse viser at 75 % av norske 9-årige jenter oppfyller dette målet, mens 90 % av guttene oppfyller det. Den samme undersøkelsen er gjort blant 15-åringer. Her er det bare 50 % av jentene og 54 % av guttene som er aktive nok. Konklusjonen i undersøkelsen er at mange barn og unge i Norge ikke er tilstrekkelig fysisk aktive. Barn blir altså mindre fysisk aktive ved overgangen til ungdomstiden. Jenter er enda mindre fysisk aktive enn guttene, og innvandrerbarn er spesielt lite aktive. På samme måte som for voksne, er fysisk aktivitet viktig for psykisk helse, selvbilde og sosial kompetanse. (2005-2009, Departementene)

Indikatorer for vurdering av barn og unges interesser

Uttrykket barn og unge i plansammenheng gjelder aldersgruppen 0-18 år (umyndige). Innenfor denne gruppen vil behov og forutsetninger variere. Tiltak for å sikre oppvekstvilkårene må vurderes ut fra de behov barn i ulike aldre har. Dette gjelder ikke minst for grupper med nedsatt funksjonsevne, og de litt større barna som gjerne trenger større områder for sine aktiviteter enn de minste barna. Det innebærer også at kommunen må skaffe seg innsikt om barn og unges interesser.

"Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegging" gir føringer for arealplanlegging. "Rundskriv T-4/98 Barn og planlegging" gir utfyllende begrunnelse og premisser. I plansaker er det viktig å forstå betydningen av og behovet for å legge til rette for et utemiljø som er tilpasset barn og unges behov. Det stilles blant annet krav til at arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare.

Sammenhengen mellom planlegging og fysisk aktivitet er klar. Der det er sykkel- og gangstier, sykler og går man. Der det er parker, lekeområder, skatebaner, klatrevegger, trær å klatre i, gress å jogge på, er det aktivitet.

I "Barn og arealplanlegging – med vekt på regulerings- og bebyggelsesplaner. Veileder for barnerepresentanten" utarbeidet av Vest-Agder Fylkeskommune, Fylkesmannen i Vest-Agder og Kristiansand kommune, er det gitt en rekke indikatorer å ta hensyn til i forhold til barn og unges interesser i en plansak. Disse er:

- Tilgjengelighet for alle brukergrupper.
- Kvalitet på møteplasser for samvær, lek, idrett og friluftsliv, i forhold til:
 - Lysforhold, sol, vind
 - Kvalitet og størrelse
 - Mulighet for usjenert lek og aktivitet for større barn og unge
 - Areal tilrettelagt for aking og skileik
 - Tilgang til utsiktpunkt og andre særtrekk i landskapet.
 - Tilgang til rekreasjonsarealer

- Belysning
- Buffersone mellom lek, trafikk/biloppstillingsplass
- Viktige deler av transportnettet for barn og unge:
 - Trafikksikker adkomst til området/fritidsarena
 - Akseptabel mulighet for kollektivtransport
 - Sti/fortau eller gang-sykkelvei som gir trygg adkomst til/fra området/fritidsarena og hjem
 - Snarveier som korter ned avstander
 - Parkeringsplass for bevegelseshemmede ved området
 - Behov for fotgjengerovergang
 - Belysning av bussholdeplass, gang/sykelsti, sti/fortau mm.
- Ulykkesfarer:
 - Nødvendige sikrings- og ulykkesforebyggende tiltak i forhold til fjellskjæringer, stup, steinblokker og løse masser
 - Trafikkkfare
 - Ulykkesfare i anlegg

Aktuelle indikatorer fra disse er brukt i konsekvensvurderingene her.

Ulykker i alpinanlegg

Alpinanleggenes landsforening skriver på sine nettsider at skadefrekvensen i sesong 2009/2010 var 0,71 skade til legebehandling per 1000 skidag. Dette er på lik linje med sesongen før. Antall alpinskader utgjør ca. 4,5 % av det totale antall idrettsskader til legebehandling i Norge.

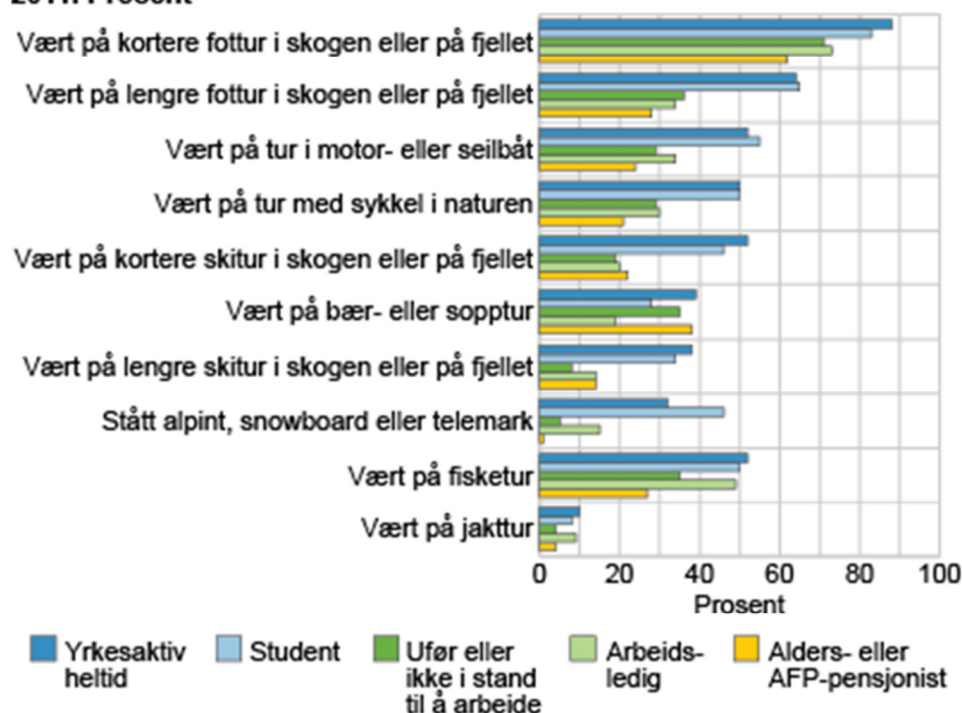
Statistikk for friluftaktiviteter og andel som står alpint

Levekårsundersøkelsen 2011 (Statistisk sentralbyrå) har kartlagt friluftaktiviteter i den norske befolkningen. Resultatene viser at mange er i aktivitet. 81 % av befolkningen over 16 år har vært på en eller flere kortere fotturer, mens 54 % har vært på en lengre fottur i skogen eller på fjellet de siste tolv månedene. 71 % av befolkningen har badet i salt- eller ferskvann, mens 42 % har vært på sykkelstur i naturen.

I alt 42 % har gått på en eller flere korte skiturer i skogen eller på fjellet i løpet av en tolv måneders periode, mens 29 % har vært på en lengre skitur. En mindre andel, 24 %, har stått på alpint, snowboard eller telemark. Det er befolkningen i Trøndelag, Oslo og Akershus som går mest på ski, her har halvparten av innbyggerne vært på kortere skiturer.

Jevnt over er yngre mer aktive enn eldre. Det er størst aldersforskjell når det gjelder å stå på alpint, snowboard eller telemark. Halvparten av befolkningen i alderen 16-24 år har gjort dette i løpet av et år, mens dette gjelder 15 % av befolkningen i alderen 45-66 år. Menn er også mer aktive enn kvinner.

Andel som har deltatt på ulike friluftaktiviteter, etter økonomisk status. 2011. Prosent

Figur 9 Andel deltatt på friluftaktiviteter. Kilde www.ssb.no/fritid/

Fra Levekårsundersøkelsen 2011 kan man finne andelen av befolkningen i Trøndelag som har stått alpint, snowboard eller telemark siste 12 mnd.:

2 % 25 ganger eller mer

2 % 11-24 ganger

14 % 3-10 ganger

6 % 1-2 ganger

76 % 0 ganger

Dette viser at 24 % har stått alpint, snowboard eller telemark siste 12 mnd. Sammenlignet med lengre fotturer er det 58 % som har vært på det av befolkningen i Trøndelag siste 12 mnd. 81 % har vært på kortere fotturer. 50 % har vært på bær- eller sopptur. 44 % har vært på tur med sykkel i naturen.

8.2 KU FOR SAMMENLIGNENDE ANLEGG

I konsekvensutredningen for Oslo Vinterpark fokuseres det på at:

"Barn og unge har generelt et mer stillesittende liv enn tidligere, på lik linje med voksne... På samme måte som for voksne, er fysisk aktivitet er viktig for psykisk helse, selvbilde og sosial kompetanse."

Her beskrives konsekvensen av planforslaget som:

"Planforslaget tilrettelegger for aktivitetsformer som er populære blant barn og unge. Mange av de som driver med snowboard og bakkeidretter ville ikke ha drevet med idrett eller tatt turen ut i Marka uten snowboardet eller alpinskiene. Barn lærer på denne måten å ta i bruk

Marka. Alpinanlegg er slik en viktig suksessfaktor for å få barn og unge til å oppleve friluftsliv, dette gjelder ikke minst i Oslo, der mange barn har liten erfaring med friluftsliv og markabaserte idretter.

Utbygging av anlegget bidrar til større kapasitet i anlegget, slik at aktive unge alpinister får treningstid, og ikke må bli kjørt til anlegg utenfor Osloregionen. Flere kan drive sin idrett i nærmiljøet, uten at vanlige brukere blir fortrengt fra anlegget. Barn og unge som driver med snowboard får tilgang til et moderne anlegg med utfordringer på ulikt nivå.

Gjennom nybegynnerområdet får barn og nybegynnere et bedret tilbud. Bakkeidrettene er vinteridretter som også appellerer til minoritetsgrupper og barn/unge fra indre Oslo. I dag er det over 100 skoler som benytter Tryvann Vinterpark på sine skidager. En utvidelse av anlegget vil gi et bedre tilbud til disse.

Planforslaget beslaglegger ikke områder som er benyttet som lekeområder for barn. Tommkleiva vil opprettholdes som skileikområde. Området rundt Øvresetertjern benyttes av mange familier for korte turer, gjerne med bålbrenning. Dette kan videreføres. I den grad noen benytter området der nybegynneranlegget ønskes etablert til rasting og opphold, er det for dem negativt at dette forsvinner.

Dersom ny atkomstvei ikke er på plass inn til Wyllerløypa før anleggsarbeidet igangsettes, vil dette være negativt i forhold til barn og unges bruk av Zinoverveien.

Samlet sett bedømmes konsekvensen for barn og unge av tiltaket å være store positiv (+ + +).

Tryvann vinterpark er utformet slik at funksjonshemmede skal kunne bruke anlegget, det er et godt samarbeid med skoler og et godt tilbud til disse.

Leder for Tryvann vinterpark (besvart på epost) mener at interessen fra barn og unge er veldig stor. Flere enn planlagt benytter anlegget pga. nærheten til byen. På dagtid hverdager er det mest skoler, SFO og barnehager som er besøkende. På kveldstid, hverdager er det mest ungdom som kommer for å kjøre i parken (rails + hopp) og barn/unge som skal på trening eller kurs. Det er 8 alpinklubber og 7 snowboardklubber som har trening i parken. I helgene er det i tillegg mange familier med små barn. Totalt er ca. 50 % av gjestene under 22 år. Det er ikke mye registrerte skader, 1 per 100 skidag. Tryvann har ca. 250 000 besøk per år og ca. 250 skader som krever hjelp av skipatrulje.

8.3 BREV TIL SKOLER FRA TRONDHEIM KOMMUNE

Byplankontoret

Skoler jf. adresseliste

Vår saksbehandler
Ingunn Midtgård Høyvik

Vår ref.
11/44867/ L12
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
14.12.2011

Framtidas bruk av bymarka - medvirkning fra barn og unge

Trondheim kommune har startet utarbeidelsen av en områdeplan i deler av Bymarka i Trondheim. I forbindelse med arbeidet skal det utarbeides en konsekvensutredning. Konsekvensutredningen skal blant annet beskrive barn og unges bruk av området nå og i fremtiden, samt med et eventuelt nytt bynært alpinanlegg i området. Etter plan og bygningsloven skal alle planer gjennomføres med medvirkning fra spesielt barn og unge.

Det vil bli arrangert en workshop i Trondheim den 12. januar 17.30 – 20.30 om dette.

I tillegg ønsker kommunen å arrangere en medvirkningsprosess i skoletiden med en utvalgt klasse (helst et av de øverste klassetrinnene) på deres skole. Det vil være en konsulent fra Norconsult som gjennomfører medvirkningsprosessen. Opplegget vil vare ca. 1 time, helst med lærer tilstede som kjenner elevene. Spørsmålene vil omhandle barn og unges interesser i området nå og i fremtiden:

Nå:

- Hvor mange benytter bymarka nå?
- Hva gjør de og hvor? Hvor ofte?
- Hvordan kommer de seg dit?

Fremtiden:

Ulike alternativer for utbygging av alpinanlegg/området:

- Hvor mange ganger vil du gå på ski, benytte alpinanlegg, skileik, ake, sykling, turgåing?
- Hvor ofte vil du gjøre dette? Hva betyr en skyttelbuss på Byåsen hver halvtime for hvor ofte du vil benytte bymarka? Er det andre tiltak som gjør at du vil benytte området mer?

Vår konsulent vil ta kontakt med dere for om mulig å avtale tid å besøke din skole fredag 13. januar. For spørsmål, ta kontakt med: Margit Gyllenhammar-Wiig, Norconsult AS, magwi@norconsult.no, tlf: 91161798.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Ingunn Midtgård Høyvik
planlegger, cand.scient

8.4 OPPSUMMERING FRA SKOLEBESØK 13.01.2012

94 svar: 2 10.klasser Sverresborg (nært Bymarka) + 1 dobbel 8.klasse Rosenberg (i sentrum/lenger fra Bymarka): Ungdommer 14-16 år.

SAMMENDRAG:

Ungdommene fra skolebesøkene, 2 ungdomsskoler med totalt 94 elever, nevner at de driver med følgende aktiviteter i Bymarka i dag (noen kan ha svart på hva de driver med generelt i marka/andre steder og ikke spesielt i planområdet):

47 % Kort skitur
39 % Lang skitur
34 % Kort fottur
30 % Sykkeltur
30 % Lang fottur
29 % Stått alpint, snowboard eller telemark
26 % Bær/sopptur
23 % Badetur

I forhold til sykling er det 32 % av ungdommene som driver med familiesykling, 30 % som driver med treningssykling og 30 % som driver med Down hill (grove stier og terreng)

I løpet av året er det 20 % som bruker marka mer enn 25 ganger, 18 % 11-24 ganger, 22 % 3-10 ganger, 27 % 1-2 ganger og 13 % bruker ikke marka eller har ikke svart.

70 % nevner bil som fremkomstmiddel til marka, 30 % jogger og går også, mens 27 % nevner buss som fremkomstmiddel.

I forhold til om de ville brukt marka mer om det oftere gikk buss svarer hele 61 % nei eller at de ikke tror det. 35 % sier ja til dette.

56 % forbinder et nytt alpin/sykel-anlegg med trivsel/moro, 39 % mener det betyr sosial møteplass, 35 % fysisk aktivitet/trening, mens 12 % mener det vil være en begrensning av naturopplevelser.

12 % synes et nytt alpin/sykel-anlegg vil være svært viktig for dem, 19 % mener det er viktig for dem, 39 % mener at det hverken er viktig eller uviktig. 5 % mener det er uviktig for dem og 20 % synes det er svært uviktig. Av kommentarer for hvorfor det er uviktig nevnes:

"Jeg er der nesten aldri."

"Er ikke så mye i marka."

"Fordi vi ødelegger naturen når vi allerede har Vassfjellet!"

Hvorfor det er viktig sies:

"Jeg digger å stå på slalåm."

"Fordi det er gøy."

"Fordi jeg vil ha et slalåm anlegg nærmere."

Det ble også spurt om hvor mange ganger man ville benytte et nytt alpin/sykel-anlegg. 19 % svarte 0 ganger, 26 % svarte 1-2 ganger, 31 % svarte 3-10 ganger, 10 % svarte 11-24 ganger, 10 % svarte 25 ganger eller mer. Det er altså flere som sier de faktisk tror de kommer til å bruke det, enn de som sier at det er viktig for dem.

Totalt 50 % sier at de tror de vil bruke det 3 ganger eller mer.

I forhold til om de skulle benytte kollektivmiddel krysset 35 % av for at buss hver halvtime var nødvendig, 33 % krysset av for buss hver time, mens 6 % krysset av for buss morgen/ettermiddag.

I forhold til om noe kan gjøre at man benytter et nytt anlegg mer krysset de av for:

53 % Gratis-dager/Rabatt-dager
48 % Hele skolen drar på tur
22 % Utlån av gratis utstyr i kommunen
21 % Skyttelbuss hver halvtime
14 % Tilgjengelighet for funksjonshemmede

Av annet som ble nevnt var:

"Åpne gamle akebakken."

"Kiosk/Kafé"